

PBB-1601100101030501 Seat No. _____
Second Year B. A. (Sem. III) (CBCS) Examination
November / December – 2018
Sanskrit : Core
(Natya – Kalidaskrut – Vikramavarshiy)
(New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : 70

સૂચના/Instruction :

જમણી બાજુનાં અંક ગુણ દર્શાવે છે.

Figures to the right indicate marks.

1	(અ) નીચેનામાંથી કોઈપણ બેનું ભાષાંતર કરો :	6
1	(A) Translate any two of the following :	8
	(1) મુનિના ભરતેન ય: પ્રયોગો ભવતીષ્વાસ્તરસાશ્રયો નિયુક્તઃ । લલિતાભિનયં તમદ્યભર્તા મરૂતાં દ્રષ્ટુમનાઃ સલોકપાલઃ ॥	
	(2) ઉત્કીર્ણ ઇવ વાસષષ્ટિષુ નિશાનિદ્રાલસા બર્હિણો, ધૂપૈર્જાલવિનિઃ સૃતૈર્વલભયઃ સંદિગ્ધપારાવતાઃ । આચારપ્રયતઃ સપુષ્પબલિષુ સ્થાનેષુ ચાર્ચિષ્મતીઃ, સંધ્યામંગ્ગલદીપિકા વિભજતે શુદ્ધાન્તવૃદ્ધાજનઃ ॥	
	(3) સામન્તમौલિમણિરજિત શાસનાઙ્કમેકાતપત્રમવનેર્ન તથા પ્રભુત્વમ् । અસ્યા: સખે ચરણયોરહમદ્ય કાન્તામાજ્ઞાકરત્વમધિગમ્ય યથા કૃતાર્થઃ ॥	
	(4) તવ પિતરિ પુરસ્તાદુન્તાનાં સ્થિતેડસિન્, સ્થિતિમતિ ચ વિભક્તા ત્વથ્યનાકમ્યધૈર્યે । અધિકતરમિદાની રાજતે રાજલક્ષ્મી, હિંમવતિ જલધૌ ચ વ્યસ્તતોયેવ ગળા ॥	
	(બ.) પૂર્વપિર સંદર્ભ આપીને સમજાવો : (કોઈપણ બે)	6
	(B) Explain with reference any two of the following :	6
	(1) પ્રતિશબ્દોડપિ કરૈર્ભિનતિ નાગાન् ।	
	(2) અદક્ષિણ સંદિગ્ધે મે હૃદયમ् ।	
	(3) વિહઙ્ગેષુ પણ્ડિતા જાતિરેષા ।	
	(4) ન ખલુ વયસા જાત્યૈવાયં સ્વકાર્યસહો ભાર: ।	

૨ કાલિદાસનાં જીવન અને સાહિત્યસર્જન પર વિસ્તૃત ભાષીતી આપો. ૧૪

૨ Write a detailed note on the life and literary works of Kalidas. 14

અથવા/OR

૨ વિક્રમોર્વશીયમની આધાર સામગ્રી દર્શાવી, તેમાં કાલિદાસે કરેલા પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો. ૧૪

૨ Point out the sources of વિક્રમોર્વશીયમ् and discuss the changes made therein by Kalidas. 14

૩ વિક્રમોર્વશીયમનાં સાહિત્ય સ્વરૂપની વિવેચના કરો. ૧૪

૩ Critically examine the literary form of વિક્રમોર્વશીયમ्. 14

અથવા/OR

૩ ઉર્વશીનું પાત્રાલેખન કરો. ૧૪

૩ Sketch the character of ઉર્વશી. 14

૪ સંગમનીયમણિપ્રસંગ વિવેચકોનાં આકર્ષણનું કેન્દ્ર બન્યો છે. - આ વિધાનનું મૂલ્યાંકન કરો. ૧૪

૪ The episode of 'સંગમનીયમણિપ્રસંગ' in વિક્રમોર્વશીયમ् is the centre attraction of the critics." Evaluate this statement. 14

અથવા/OR

૪ વિક્રમોર્વશીયમાં વ્યક્ત સમાજ અને સમ્ભ્યતા પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪

૪ Write a detailed note on the depiction of the society and the civilisation in the વિક્રમોર્વશીયમ्. 14

૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

૫ Write short notes on any two of the following : 14

(૧) ઉપમા કાલિદાસસ્વય ।

(૨) વિક્રમોર્વશીયમ् શીર્ષકમ् ।

(૩) વિક્રમોર્વશીયમનો વિદૂષક.

(૩) The વિદૂષક of વિક્રમોર્વશીયમ्.

(૪) ઔશીમરીનું પાત્ર.

(4) The character of ઔશીનરી.